

SVĚTLO A TMA

Název projektu: SVĚTLO A TMA

Doba trvání: TÝDENNÍ

Třída: III. Třída – 1. – 3. ročník

Vypracovala: Jiřina Dáňová, AP - Blažena Daňková

V projektu jsou zahrnuty všechny vzdělávací oblasti

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

vybírání a využívání pro efektivní učení vhodných způsobů, metod a strategií, plánování, organizování a řízení vlastního učení, projevení ochoty věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení

vyhledávání a třídění informací a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě

poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich

Kompetence k řešení problémů

vnímá nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností

vyhledá informace vhodné k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému

Kompetence komunikativní

naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje

využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi

Kompetence sociální a personální

podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá

vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj; ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty

Kompetence občanské

respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí

Kompetence pracovní

používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky

Průřezová témata:

- **Osobnostní a sociální výchova** – zvládání vlastního chování, přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů ve třídě i mimo ni, vede k akceptaci různých typů lidí, názorů, přístupů k řešení problémů, pomáhá k utváření pozitivního (nezraňujícího) postoje k sobě samému a k druhým
- **Výchova demokratického občana** - rozvíjí a podporuje komunikativní, formulační, argumentační, dialogické a prezentační schopnosti a dovednosti, prohlubuje empatii, schopnost aktivního naslouchání a spravedlivého posuzování

- **Environmentální výchova** - vede k ochraně přírody a přírodních zdrojů, vede k vnímavému a citlivému přístupu k přírodě a přírodnímu a kulturnímu dědictví

Naším cílem je:

- seznámit žáky s nevidomým spolužákem
- poukázat na to, že nevidomí žijí podobný život jako oni
- naučit žáky několika málo dovednostem, které využijí při setkání s nevidomým člověkem.

Cílem projektu jsou žáci, kteří

- chápou, že nevidomé žijí stejným životem jako oni sami
- si uvědomí, že nevidomí se mohou věnovat mnoha činnostem včetně spousty těch, o nichž si mysleli, že by to nevidomí nedokázali
- ztratí ostych z kontaktu s nevidomým
- se nebudou bát se člověka s postižením zeptat
- si osvojí úplné základy průvodcovství, dopomoci nevidomému člověku
- se budou ptát svých zrakově postižených vrstevníků na vše, co je bude zajímat.

Popis projektu:

- Rozvoj sluchového vnímání
- Braillovo písmo
- Drobné hříčky na uvolnění (pexeso pro nevidomé, modelování poslepu, poznávání předmětů poslepu).
- Otiskni si své dlaně
- Představení pomůcek pro nevidomé
- Prostorová orientace a pohyb nevidomých

Rozvoj sluchového vnímání

- poznávání předmětů podle zvuku (cinkání klíčů, mačkání papíru, přelévání vody)
- rozlišování hudebních nástrojů, dopravních prostředků, zvířat

- poznávání písní podle melodie.
- poslech CD, vyprávění.

Hry

- Hra na ozvěnu (říkáme slova, rozložená na slabiky, žáci opakuji celá slova.
- Hra na řetěz: děti říkají slova, jejichž poslední slabika tvoří první slabiku dalšího, následujícího slova.

Nácvik sluchové paměti

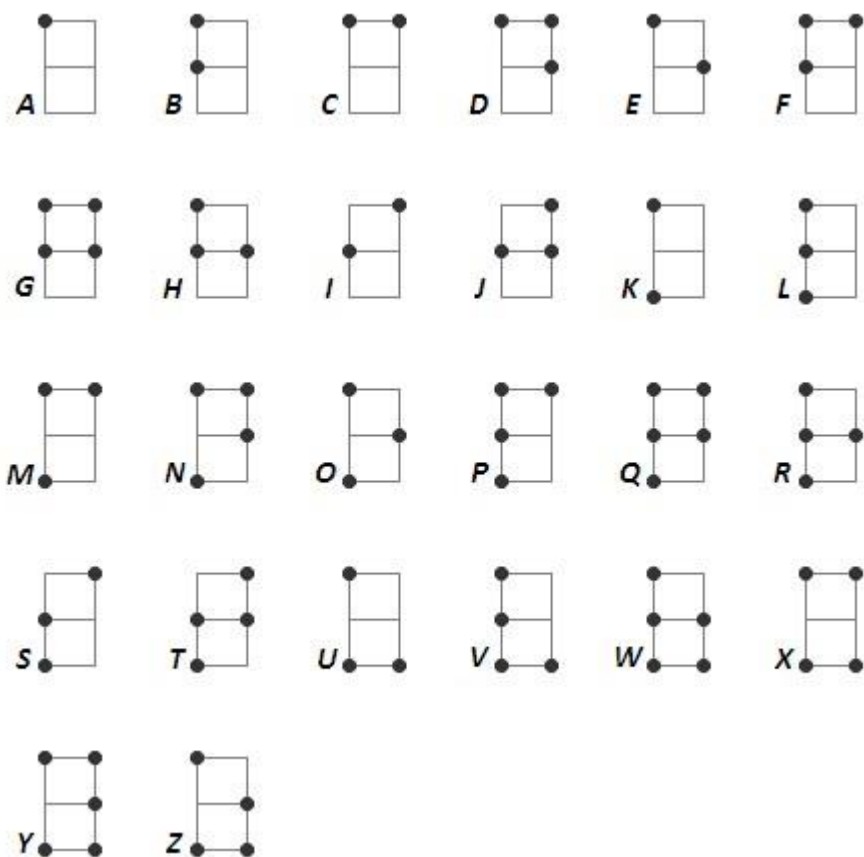
- zapamatování hlásek, slabik, slov, číslic.
- rozklad věty na slova, tvoření věty ze slov
- rozklad slova na slabiky, skládání slabik ve slovo
- rozklad slov na hlásky, skládání hlásek ve slovo

Braillovo písmo

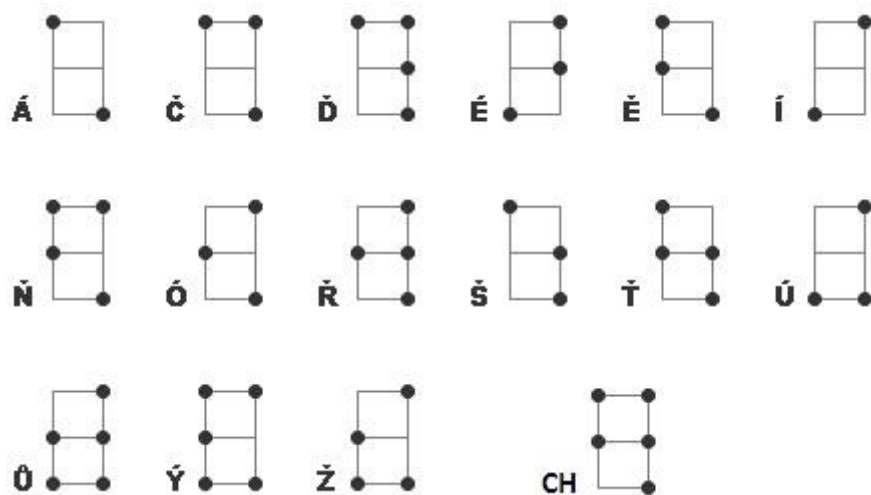
Braillovo písmo je speciální způsob zápisu textu, určený pro nevidomé a slabozraké osoby. Jeho specifikem je čtení pomocí hmatu. Písmo bylo vynalezeno francouzským učitelem Louisem Braillem, který sám v dětství přišel o zrak. Braille se při vývoji písma inspiroval vojenským systémem čtení za špatné viditelnosti, jenž postupně upravil na dnes známou podobu písma.

Znaky Braillova písma jsou složeny z šesti bodů uspořádaných do obdélníku v rozestavení 2 x 3, obdobně jako na hrací kostce. V každém z těchto 6 bodů je pak možno umístit buď vyvýšenou tečku, nebo prázdné místo. Celkem lze tímto způsobem utvořit 64 jedinečných znaků, přičemž znak o 6 prázdných bodech vyjadřuje mezeru.

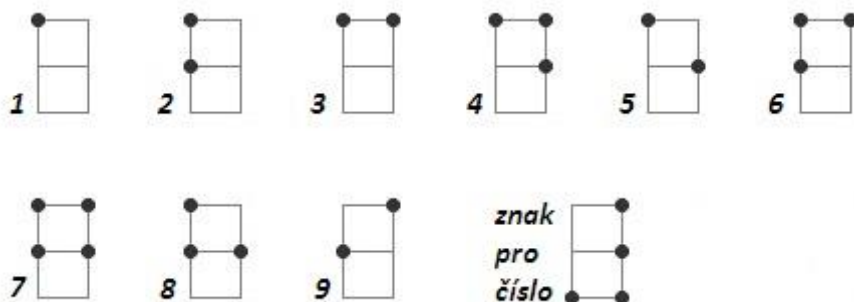
Základní znaky Braillova písma pro písmena latinské abecedy

Znaky Braillova písma pro písmena s diakritikou využívané v české abecedě

Znaky Braillova písma pro vyjádření čísel jsou stejné jako znaky pro písmena A až I, proto se k rozeznání čísel využívá číselný prefix.

K zápisu Braillova písma se používá „Pichtův psací stroj“.

Pexeso

Společenské hry

Otisky dlaní

Prostorová orientace - pomůcky pro nevidomé

Zhodnocení

- Projekt byl realizován ve školním roce 2016/2017, kdy do 2. ročníku nastoupil zrakově postižený žák
- Cílem projektu bylo zařazení žáka do této třídy, uvědomění si ostatních žáků o tomto zdravotním postižení
- Ukázat a zkusit si, že i takto postižení lidé mohou žít plně hodnotný život
- Psaní v Braillově písmu bylo pro žáky dost obtížné, ale i s tímto úkolem si poradili a každý napsal pro svého nevidomého spolužáka své jméno a krátký vzkaz
- Vcítění se do pocitů nevidomých, jejich pohybu v prostoru, využívání hmatu a sluchu bylo rovněž pro některé žáky obtížné, pravolevá orientace bez zraku vedla k menším kolizím
- Vytvoření obrázku se zavázanýma očima, otisky dlaní se žákům zdařily, i když měli menší problémy s natíráním dlaní a umístěním otisku na papír